

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Παιδικές φιλίες

Η ικανότητα του παιδιού να δημιουργεί φιλίες με τους συνομηλίκους του είναι μια ζωτική πηγή εμπειριών, από την οποία τροφοδοτείται η ανάπτυξή του. Σίγουρα, το παιδί έχει ανάγκη την καθοδήγηση των γονιών, που θα του δώσουν τα κατάλληλα εφόδια για να αντιμετωπίσει τη ζωή. Ωστόσο, έχει εξίσου ανάγκη και την παιδική παρουσία γύρω του για να παίξει, να χαρεί και να μη νιώθει μόνο του. Θέλει, επίσης, να έχει σύμμαχο στις ζαβολιές και να μοιράζεται σχέδια, μυστικά και συναισθήματα. Μαθαίνοντας να τα πηγαίνει καλά με τα άλλα παιδιά, αποκτά εμπιστοσύνη στον εαυτό του, γίνεται πιο αυτόνομο και αποφασιστικό. Ταυτόχρονα, σταθμίζει τις δυνατότητές του, ανακαλύπτοντας σε ποιους τομείς είναι καλύτερο και σε ποιους πιο αδύναμο. Μαθαίνει πώς λειτουργούν οι ανθρώπινες σχέσεις, πώς να πλησιάζει τους άλλους, να επιλύει από κοινού τα προβλήματα που ανακύπτουν και συνειδητοποιεί ότι οι άλλοι το υπολογίζουν. Αποκτά, λοιπόν, την ικανότητα να κατανοεί τη θέση των άλλων και να αντιλαμβάνεται τις επιθυμίες και τις ανάγκες τους. (Επαναλ. Παν/κες ΕΠΑΛ 2022)

- 1) Αναγνωρίστε τον **τρόπο** και τα **μέσα** πειθούς του συγγραφέα:
- 2) Έχουμε πειθώ ή προπαγάνδα με διαστρέβλωση αξιών;
- 3) Ποιες είναι οι λέξεις - φράσεις **συνοχής** και τι δηλώνουν;
- 4) Ποια είναι η δομή της παραγράφου;
- 5) Με ποιο τρόπο αναπτύσσεται η παράγραφος; (δικαιολογήστε την απάντησή σας)
- 6) ... Η ανάπτυξη ενός παιδιού τροφοδοτείται από την ικανότητά του στις φιλίες.
α) Αναγνωρίστε τη **σύνταξη** (ενεργητική -παθητική) και
β) μετατρέψτε την στην αντίθετή της:
- 7) Στο απόσπασμα να εντοπίσετε μια **αναφορική** (κυριολεξία)και μια **ποιητική** (μεταφορά) λειτουργία της γλώσσας;

8) Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω φράσεις/προτάσεις:

α) «Μαθαίνεις ότι οι πεποιθήσεις σου ... »

β) « ... να λύνεις τις διαμάχες ... »

γ) « ... να εκφράζουν πολιτικές απόψεις ... »

9) Να δημιουργήσετε μια **νέα σύνθετη** λέξη από το **β'** συνθετικό των παρακάτω λέξεων:

δημοκρατία, πολυλογία, αφαλάτωση, κατανόηση

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Στα παρακάτω αποσπάσματα να αναγνωρίσετε τα **εκφραστικά μέσα** : (μεταφορά, παρομοίωση, εικόνα, υπερβολή, προσωποποίηση, επανάληψη)

-Της φαινότανε σαν να 'ταν κάτι που έστεκε πολύ ψηλά κι έπρεπε να βιαστεί να το φτάσει...

- ... ο άνθρωπος που είχε τάξει ν' αγαπήσει ήτανε η μοναδική σανίδα σωτηρίας και πως χωρίς αυτόν θα καταποντιζότανε μέσα σε μια φουρτουνιασμένη θάλασσα.

- Του τραγουδιού τη γλώσσα αντιλαλώντας,

και τα βιβλία σαν τα τραγούδια να είναι!

- να 'ρχεται ο κυρ'Ηλιος,
διαφεντευτής, να χύνεται, να φεύγει,
ονειρεμένο πίσω του αργοσέρνοντας το φεγγάρι.

Λιτά χτίστε τα, απλόχερα, μεγάλα
γερά θεμελιωμένα, από της χώρας
ακάθαρτης, πολύβοης, αρρωστιάρας
μακριά μακριά τ' ανήλιαγα σοκάκια,
τα σκολειά χτίστε!

... Στο άκουσμα αυτών των λόγων, άστραψε κάτι ξαφνικά μες στο
μυαλό του κι είδε τον εαυτό του ως μπονσάι και τον χρόνο,
διεστραμμένο Γιαπωνέζο κηπουρό, να τον μικραίνει και να τον
μικραίνει...

Ακούω πως στη Νέα Υόρκη

Στη γωνιά της 26ης Οδού και του Μπροντγουάι

Στέκει ένας άντρας κάθε βράδυ τους μήνες του χειμώνα

Και στους άστεγους που μαζεύονται βρίσκει ένα καταφύγιο για τη νύχτα

Κάνοντας εκκλήσεις στους διαβάτες.

Κρατούσε σημειώσεις σ' ένα τεφτέρι που κουβαλούσε πάντα μαζί του, στην τσέπη της ποδιάς. Με τον καιρό είχε γίνει κουρελόχαρτο, μα ο Γιωργάκης το είχε για ευαγγέλιο. Εκεί έγραφε τις συνταγές.

Μου σφίγγει ο καημός σα θηλιά το λαιμό

και μες στην καρδιά με δαγκώνει σα φίδι.

Παράξενο θέλω ν' αρχίσω ταξίδι,

χωρίς, μα χωρίς τελειωμό.

β) Να αναγνωρίσετε τα ακόλουθα σχήματα λόγου:

☐ «το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα»

☐ «ήταν σαν μικρό σπιτάκι»

☐ «Και το διάβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χειμώνα»